

Foto: SCHUNCK Glaspaleis, Anne Jannes Photography

ERCE Agenda 2026-2027

De ERCE Agenda 2026–2027 biedt een gezamenlijk vertrekpunt voor het versnellen van de circulaire transitie in Limburg. De agenda is gebaseerd op de inzichten van Captains of Circularity 2.0 en richt zich op zeven samenhangende ontwikkellijnen, waaronder een betere regionale informatiebasis, circulaire ambachtscentra, biobased materialen, circulaire waardeketens, burgerbetrokkenheid, kritische materiaalstromen en regionale samenwerking. Centraal staat het versterken van de verbinding tussen overheden, bedrijven, kennisinstellingen en maatschappelijke initiatieven, met als doel circulaire kansen om te zetten in concrete regionale verandering en brede welvaart.

Expertise Centrum Regionale
Circulaire Economie (ERCE)
erce@maastrichtuniversity.nl
Tapijnkazerne 11, 6211 ME
Maastricht

Foto: SCHUNCK Glaspaleis, Anne Jannes Photography

ERCE Agenda 2026-2027

De transitie naar een circulaire economie vraagt om samenwerking tussen overheden, bedrijven, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties. Tijdens Captains of Circularity 2.0, op 11 juni 2026 in Heerlen, hebben deelnemers gezamenlijk verkend waar de belangrijkste kansen en opgaven voor Limburg liggen. Deze gesprekken vormen de basis voor de onderstaande zeven punten.

Deze agenda is nadrukkelijk een gedeelde visie en ambitie van de deelnemers aan Captains of Circularity 2.0. De zeven punten bieden richting aan verdere samenwerking en ontwikkeling. De rol van ERCE verschilt per onderwerp en bestaat, afhankelijk van de context, uit het ontwikkelen en verbinden van kennis en partijen, het ondersteunen van regionale trajecten, het agenderen van vraagstukken en het samen met partners verkennen, onderzoeken en ontwikkelen van concrete handelingsperspectieven.

De agenda richt zich daarmee niet alleen op academische kennisontwikkeling, maar vooral op het versnellen van het ontstaan en de verspreiding van circulaire initiatieven die brede regionale welvaart ondersteunen.

Verdiepen en verbreden van het databeeld dat regiospelers helpt om de circulaire transitie in Limburg te versnellen

We hebben inmiddels een eerste beeld van materiaalstromen, actoren en hun verbindingen, innovatiekracht, en score op brede welvaarts-indicatoren in Limburg (zie website). We gaan dat beeld aanscherpen en beschikbaar maken voor samenwerkingspartners. Dat doen we niet als losstaande activiteit, maar parallel aan de ondersteuning van concrete lopende trajecten (zie volgende agendapunten). Ook gaan we dit inzicht beschikbaar maken in trajecten op interregionaal (IPO, CE-regio-initiatieven netwerk) en nationaal niveau (ICER, UPVs; product- en materiaalgerichte samenwerkingsverbanden).

Gedeelde ambitie:

Een gedeelde regionale informatiebasis die provincie, gemeenten en andere regiospelers helpt om prioriteiten te bepalen, ontwikkelingen te volgen en gericht samen te werken. Daarbij wordt onderzocht of en hoe de database kan doorgroeien tot een monitor van de circulaire transitie in Limburg.

ERCE draagt bij aan deze ontwikkeling samen met gemeenten, provincie en andere partners, onder meer door kennis te ontwikkelen en afspraken over toegang, gebruik en toepassing van data te faciliteren.

Foto: SCHUNCK Glaspaleis, Anne Jannes Photography

Ondersteuning van de ontwikkeling van Circulaire Ambachtscentra (CACs)

Op lokaal niveau wordt uitwerking gegeven aan de nationale ambitie om te komen tot een netwerk van circulaire ambachtscentra. Het werk dat ERCE samen met Hogeschool Zuyd heeft uitgevoerd in opdracht van Afval Samenwerking Limburg (ASL) vormt de basis voor concrete vervolgstappen in twee trajecten: (1) een ASL werkgroep die het realiseren van CACs ondersteunt, en (2) de samenwerkende grote gemeenten in Limburg, die in hun traject met ERCE de focus leggen op de vraag waar bovengemeentelijke activiteiten (zoals bijvoorbeeld materiaal-specifieke sorteercentra) zinvol zijn.

Gedeelde ambitie:

Toewerken naar een samenhangend regionaal perspectief op CACs en andere circulaire knooppunten: welke functies zijn nodig, op welke schaal, met welke rolverdeling en onder welke organisatorische voorwaarden?

Daarbij wordt niet alleen gekeken naar infrastructuur en governance, maar ook naar de sociale en economische betekenis van deze voorzieningen. De verbinding met onderwijs, beroepsopleiding en arbeidsmarkt is daarbij een belangrijk aandachtspunt.

Bijdragen aan de benutting van het innovatiepotentieel van Limburg op het gebied van bio-gebaseerde materialen

Limburg scoort hoog als het gaat om de ontwikkeling van innovatieve toepassingen van biomaterialen. De provincie heeft een relevant ecosysteem van kennis, bedrijven en grondstoffen rond bio-based materialen, maar de omvang en kwaliteit van dit innovatiepotentieel en de economische vertaling moeten verder worden ondersteund. Ook de vertaling naar duurzame regionale economische activiteit verdient verdere aandacht. Er wordt hierbij een bewust onderscheid gemaakt tussen bulktoepassingen en hoogwaardige speciality toepassingen. Regionale biomassavolumes lijken onvoldoende voor grootschalige bulkchemie, maar toepassingen waar kleinere volumes meer waarde creëren (e.g. biobased coating, materialen, textiel-, of bouwtoepassingen) hebben meer directe potentie.

Gedeelde ambitie:

Een beter onderbouwd beeld van kansrijke ontwikkellijnen waarin bedrijven, kennisinstellingen, overheden en agrarische partijen kunnen samenwerken aan concrete toepassingen. Economische haalbaarheid, regionale toegevoegde waarde, beschikbare grondstoffen en de passende schaal van productie en toepassing zijn daarbij belangrijke criteria.

Versnelling vorming van circulaire ketens

Het hart van de circulaire transitie wordt gevormd door bedrijven die samen de schakels vormen van circulaire ketens. Om het vormen van die ketens te versnellen werkt ERCE samen met onder meer Indusym om fijnmazige data per bedrijventerrein beschikbaar te maken voor gemeenten. In samenwerking met in eerste instantie Keyport worden vervolgens concrete stappen gezet die bedrijven in staat stellen deze ketens te vormen, danwel daarvan een onmisbare schakel te vormen (in het geval de keten bovenregionaal is).

Gedeelde ambitie:

Circulariteit sterker positioneren als economische kans en bedrijven ondersteunen bij het ontwikkelen van nieuwe circulaire verbindingen, businessmodellen en waardeketens. Daarbij gaat het niet alleen om het identificeren van kansen, maar waar mogelijk ook om het ondersteunen van de stap naar toepassing.

De rol van ondernemers is hierbij essentieel: hun vragen en marktkansen bepalen mede welke casussen en ontwikkelijnen verdere aandacht verdienen.

Realiseren van structurele burgerbetrokkenheid bij de circulaire transitie

De burger is een kritische schakel in de circulaire transitie: deze moet leiden tot de vergroting van welvaart en welzijn van de burger. Naast een actieve rol in het circuleren van materialen en producten heeft de burger dan ook een stem in de manier waarop circulariteit vorm krijgt. In het komend jaar zal in een intergemeentelijke proces, ondersteund door ERCE, de rol van burgerparticipatie en door de gemeenschap gedragen initiatieven bij het versnellen van de circulaire transitie verder worden uitgebouwd. Daarin geven we specifieke aandacht voor het zichtbaar maken en erkennen in beleid, uitvoering en financieringsmechanismen van de bijdrage aan sociale cohesie, bewustwording, de ontwikkeling van vaardigheden en lokaal eigenaarschap.

Gedeelde ambitie:

De ambitie is om inwoners en gemeenschappen een structurele en betekenisvolle rol te geven in de circulaire transitie en daarmee bij te dragen aan zowel circulaire ontwikkeling als brede welvaart. Dit vraagt om meer inzicht in welke vormen van burgerbetrokkenheid en gemeenschapsinitiatieven werken, onder welke voorwaarden zij duurzaam kunnen bijdragen en hoe hun maatschappelijke waarde beter kan worden benut en erkend.

ERCE kan hier, samen met gemeenten, maatschappelijke initiatieven en andere partners, aan bijdragen door ervaringen te verbinden, kennis te ontwikkelen en verschillende aanpakken te vergelijken en faciliteren. Daarbij kan ook worden onderzocht welke belemmeringen en randvoorwaarden bestaan in beleid, uitvoering en financiering. Hierbij is het ook belangrijk dat er aandacht is voor bestaande initiatieven en de effecten van nieuw beleid voor circulariteit op deze partijen.

Foto: SCHUNCK Glaspaleis, Anne Jannes Photography

Potentie-scan kritische materialen en leveringszekerheid

Beschikbare data biedt de mogelijkheid op detail-niveau de potentie in te schatten van kritische materialen die momenteel als afval de regio verlaten. We gaan we dit potentieel in kaart brengen, in elk geval in samenwerking met de zes grote gemeenten. We brengen dit potentieel in kaart om te bepalen welke materiaalstromen vanuit het perspectief van leveringszekerheid, circulaire waardeketens en economische ontwikkeling strategisch relevant zijn voor Limburg. De scan is daarmee geen doel op zich, maar een basis voor concrete keuzes over waar regionale samenwerking en investeringen meerwaarde kunnen hebben.

Daarbij worden vooraf criteria ontwikkeld voor wat als kansrijk potentieel wordt aangemerkt, bijvoorbeeld op basis van materiaalvolume, kritieke materialen, economische waarde, regionale beschikbaarheid en de mogelijkheden om materialen in Limburg of de bredere regio hoogwaardig te benutten. Op basis daarvan wordt een prioritering gemaakt.

Gedeelde ambitie:

Een onderbouwde prioritering van materiaalstromen die kansrijk zijn voor regionale samenwerking, met zicht op mogelijke vervolgstappen om leveringszekerheid, circulaire waardeketens en economische waardecreatie te versterken.

Verkenning Circulair Limburg

Limburg heeft een rijke schakering aan initiatieven op het gebied van circulariteit: bij bedrijven, overheden, burgerinitiatieven, en bij kennispartijen, en coalities tussen die partijen. Er is behoefte aan het uitdragen van deze rijkheid, het activeren van potentieel, en waar mogelijk het leggen van strategische verbindingen waar deze nog niet bestaan. ERCE verkent samen met relevante regionale kennisinstellingen, overheden, bedrijven en maatschappelijke partners op welke wijze de circulaire kracht van Limburg beter kan worden verbonden en benut. Daarbij wordt niet uitgegaan van het creëren van een nieuwe structuur als doel op zich, maar van de vraag welke functies nodig zijn om bestaande initiatieven, netwerken en ontwikkelkracht beter met elkaar te verbinden.

Gedeelde ambitie:

Een gezamenlijk beeld van waar regionale bundeling meerwaarde kan bieden: welke verbindingen ontbreken, waar kan gezamenlijke programmering helpen en hoe kunnen verschillende groepen partners structureler bijdragen aan prioriteitsstelling en uitvoering?

Foto: SCHUNCK Glaspaleis, Anne Jannes Photography

Samenhang

De zeven agendapunten staan niet los van elkaar maar hangen samen. Het doel van deze agenda is daarom niet het uitvoeren van zeven afzonderlijke programma's, maar het versterken van het regionale vermogen om circulaire kansen te herkennen, partijen te verbinden en waar mogelijk tot concrete verandering te komen. Het materiaalstroom analyse biedt bijvoorbeeld een basis voor het identificeren van kansrijke materiaalstromen en ketens; circulaire ambachtscentra en bedrijventerreinen kunnen functioneren als regionale knooppunten; biobased materialen bieden kansen voor nieuwe waardeketens; en burgerinitiatieven kunnen bijdragen aan zowel circulariteit als brede welvaart.

Welke onderwerpen, casussen en samenwerkingsvormen daadwerkelijk verder worden ontwikkeld, wordt bepaald in relatie tot concrete vragen en mogelijkheden van regionale partners en van ontwikkelingen die zich de komende periode gaan voordoen. Deze agenda biedt daarvoor een gezamenlijk vertrekpunt.

Verslag van inzichten en volgende stappen uit de plenaire zitting

Captains of Circularity 2.0

11 Juni 2026 | Heerlen

Tijdens de plenaire sessie werd een overzicht gegeven van de transitie naar een circulaire economie in Limburg, inclusief inzichten uit een recente materiaalstroom- en effectanalyse die in samenwerking met Structural Collective is uitgevoerd. De sessie, gepresenteerd door Frank Boons (directeur van ERCE), benadrukte dat het versnellen van de transitie naar een circulaire economie in Limburg een systemische benadering vereist waarin materiaalstromen, netwerken van actoren, innovatiesystemen en brede welvaart met elkaar worden verbonden.

De materiaalstroomanalyse, gepresenteerd door Jan van 't Hek (Structural Collective), toonde aan dat zowel de materiaalstromen als de daarmee samenhangende uitdagingen verschillen tussen Noord-, Midden- en Zuid-Limburg. Dit vraagt om gedifferentieerde regionale benaderingen, waarbij de samenwerking wordt gehandhaafd en geprofiteerd wordt van schaalvoordelen. Verder werd benadrukt dat maatregelen niet alleen op basis van materiaalvolumes prioriteit moeten krijgen, maar ook op basis van hun ecologische, sociale en strategische effecten.

Een verfrissend perspectief was de nadruk op het onderzoeken van de circulaire volwassenheid van maatschappelijke voorzieningssystemen, zoals voedsel, huisvesting, mobiliteit en consumptiegoederen, samen met de waardeketens die deze ondersteunen, in plaats van de focus te leggen op afzonderlijke organisaties of sectoren. Dit verschuift de aandacht van versnipperde circulaire initiatieven naar de onderling verbonden netwerken van actoren, infrastructuren, technologieën, instellingen en materiaalstromen die samen voorzien in essentiële maatschappelijke behoeften.

Foto: SCHUNCK Glaspaleis, Anne Jannes Photography

Limburg beschikt al over een groeiend ecosysteem van spelers op het gebied van de circulaire economie en over een aanzienlijk innovatievermogen; de uitdaging is nu om deze troeven strategischer in te zetten om circulaire voorzieningssystemen te ontwikkelen, de regionale veerkracht te vergroten en meer sociale, ecologische en economische waarde binnen de provincie te behouden, ter ondersteuning van het welzijn van huidige en toekomstige generaties in Limburg en daarbuiten.

Volgende stappen:

Ten eerste zullen de materiaalstroomanalyse en de effectbeoordeling, die samen met Structural Collective zijn ontwikkeld, worden gebundeld in een uitgebreid rapport. Dit rapport biedt een actuele analyse van de regionale materiaalstromen en een effectanalyse die als leidraad kunnen dienen voor de prioriteiten en mogelijkheden tot ingrijpen. Ten tweede zal de regionale database van actoren in de circulaire economie verder worden uitgebreid in samenwerking met partners in heel Limburg, waardoor een steviger fundament wordt gelegd voor het identificeren van samenwerkingsmogelijkheden en het versterken van circulaire ecosystemen. Ten derde zal toekomstig onderzoek zich richten op het ontwikkelen van een digitale en semantische infrastructuur voor gegevens over de circulaire economie door middel van de gezamenlijke ontwikkeling van een 'Living Regional Circular Economy Database', waarbij wordt onderzocht hoe databases over de circulaire economie kunnen evolueren van statische inventarissen naar dynamische kennisinfrastructuren die materiaalstromen, actoren en opkomende initiatieven continu met elkaar verbinden. Ten slotte zal verder onderzoek de relatie tussen de circulaire economie en brede welvaart verdiepen, waarbij wordt onderzocht hoe circulaire transities niet alleen bijdragen aan efficiënt gebruik van hulpbronnen en milieudoelstellingen, maar ook aan regionale veerkracht, sociaal welzijn, waardecreatie en het voorzien in maatschappelijke behoeften.

Inzichten en volgende stappen uit de parallelle breakout-sessies

Sessie 1: Circulaire ambachtscentra en de rol van de bewoners

Hoe kunnen we samenwerken om circulaire knooppunten op de juiste schaal op te zetten?

In samenwerking met Danielle Twardy-Duijsters (Hogeschool Zuyd) en Onno Stofberg (Afval Samenwerking Limburg).

De breakout-sessie was gericht op de voorwaarden die nodig zijn om met succes een regionaal circulair knooppunt of circulair ambachtscentrum op de juiste schaal te organiseren. Na een korte presentatie over de materiaalstromen in Limburg, in kaart gebracht aan de hand van de R-ladder, bespraken de deelnemers kansen, uitdagingen en noodzakelijke samenwerkingsverbanden. Uit de discussies bleek dat sterke regionale samenwerking essentieel is, idealiter ondersteund door een overkoepelend netwerk dat bestaande lokale initiatieven met elkaar verbindt. De deelnemers benadrukten ook het belang van een duidelijk onderscheid tussen de rollen van materiaaltherugwinningsparken, die zich richten op het

inzamelen en hoogwaardig verwerken van materialen, en circulaire ambachtscentra, die daarnaast hergebruik, reparatie, deelinitiatieven, onderwijs en sociale werkgelegenheid faciliteren.

De deelnemers benadrukten verder de noodzaak om het publiek meer bewust te maken van afvalscheiding, hergebruik en reparatie, zodat producten langer in omloop blijven. Om dit te bereiken zijn niet alleen regionale initiatieven nodig, maar ook ondersteunende nationale randvoorwaarden, waaronder passend beleid, wetgeving en voorlichtingscampagnes. Ten slotte werd samenwerking tussen onderwijsinstellingen, gemeenten, lokale ondernemers, de meubelsector, gemeenschapsinitiatieven zoals reparatiecafés en andere circulaire netwerken, in combinatie met opleidingsprogramma's op het gebied van reparatie en circulariteit, aangemerkt als essentieel voor het versterken van de regionale circulaire waardeketen.

Volgende stappen:

Afval Samenwerking Limburg (ASL) werkt in een speciale werkgroep de voorwaarden voor het opzetten en exploiteren van circulaire ambachtscentra verder uit, met inbegrip van bestuursvormen, samenwerkingsmodellen en operationele vereisten. Ten tweede zullen de deelnemende gemeenten dit werk voortzetten via het intergemeentelijke programma van ERCE. Aangezien materiaalstromen en waardeketens de gemeentegrenzen overschrijden, biedt het programma een platform om gezamenlijk de bestuursvorm, ruimtelijke organisatie, kansen en belemmeringen van circulaire ambachtscentra te verkennen, en tegelijkertijd in kaart te brengen hoe intergemeentelijke samenwerking peer-to-peer-leren kan bevorderen en regionale circulaire waardeketens kan versterken.

Sessie 2: Het innovatiepotentieel van Limburg op het gebied van biogebaseerde materialen benutten

Hoe kan de circulaire economie rond biomaterialen in verschillende toepassingsgebieden (bouw, chemie, productie) worden opgebouwd?

In samenwerking met Yvonne van der Meer (AMIBM), Björn Koopmans (Chemelot) en Patrick Lemmens (LLTB).

De sessie was gericht op de aanzienlijke innovatie-inspanningen op het gebied van biogebaseerde materialen, zowel wat betreft de verwerking tot chemische basismaterialen als aan de aanbodzijde (teelt van grondstoffen voor biogebaseerde materialen) in Limburg. Tijdens de discussies werd onderzocht hoe deze innovatielijnen beter met elkaar kunnen worden verbonden.

Een belangrijk aandachtspunt is de mate waarin de beschikbare landoppervlakte in Limburg de regio in de eerste plaats positioneert als innovatiehub, aangezien grootschalige productie import van (ver) buiten de regio zou vereisen. Als alternatief bespraken de deelnemers ook een sterkere focus op hoogwaardige, gespecialiseerde biogebaseerde materialen, waarbij kleinere productievolumes aanzienlijke toegevoegde waarde kunnen genereren.

Foto: SCHUNCK Glaspaleis, Anne Jannes Photography

Volgende stappen:

De komende 12 maanden willen we het thema vertalen naar een beperkte set concrete casuslijnen. Daarbij maken we bewust onderscheid tussen bulktoepassingen en hoogwaardige specialty-toepassingen. Regionale biomassavolumes lijken onvoldoende voor grootschalige bulkchemie, maar zijn wel relevant voor toepassingen waar kleinere volumes veel waarde creëren, zoals biobased coatings, materialen, textiel- of bouwtoepassingen.

Sessie 3: De bijdrage van circulair bouwen en wonen aan het welzijn in Limburg

Hoe kunnen strategieën voor circulair bouwen en wonen per regio in Limburg van elkaar worden onderscheiden, en wat betekent dat voor renovatie, nieuwbouw, logistiek en regionale coördinatie?

In samenwerking met Paul Consten (Parkstad Limburg) en Bas van Westerlo (Future Proof Building).

De bijeenkomst stond in het teken van de verdere ontwikkeling van een Limburgs convenant voor circulair en biobased bouwen en telen. De discussies gingen vooral over het stimuleren van de vraag, het vergroten en faciliteren van het aanbod, en het delen van kennis en samenwerking op het gebied van regelgeving en certificering van biobased bouwmaterialen.

Volgende stappen:

Op 29 september 2026 organiseert Parkstad Limburg een vervolgbijeenkomst waarin het conceptconvenant verder wordt besproken en verrijkt met input van de betrokken partijen. Tijdens deze bijeenkomst worden de inhoud, de gezamenlijke ambitie en de uitvoeringsagenda besproken, om tot een breed gedragen definitieve versie te komen.

Na verwerking van de definitieve reacties wordt het convenant ter ondertekening voorgelegd aan bestuurders van gemeenten, bedrijven, marktpartijen, kennisinstellingen en andere betrokken organisaties. De ondertekening markeert het begin van een gezamenlijke Limburgse beweging om biobased bouwen en telen verder op te schalen en de regionale keten van land tot gebouw te versterken.

De ondertekening is niet het eindpunt, maar het startpunt van een gezamenlijke ontwikkelingsrichting waarin elke partij vanuit haar eigen rol en mogelijkheden bijdraagt aan de groei van biobased bouwen en telen in Limburg.

Foto: SCHUNCK Glaspaleis, Anne Jannes Photography

Sessie 4: Circulaire innovatie en bedrijfsecosystemen

Hoe kan de innovatiekracht van Limburg optimaal worden benut, van de Brightland-campusen tot de bedrijventerreinen?

In samenwerking met Timo Versteegen (LIOF), Lisette Tilmans (LIOF), Mattijs Bouwmans (InduSym), Imke Welzen (Keyport) en Mirjam van Laarhoven (SOW Sustainability).

De sessie was gericht op de volgende stap in de transitie naar een circulaire economie voor Limburgse bedrijfsclusters en bedrijventerreinen. De deelnemers benadrukten dat circulariteit moet worden gepositioneerd als een logische en aantrekkelijke zakelijke kans, in plaats van als een extra last. Tegelijkertijd viel op dat er maar weinig ondernemers aan de sessie deelnamen. Hoewel veel bedrijven het belang van circulariteit steeds meer inzien, ervaren ze vaak nog geen directe urgentie. Ze wachten liever af hoe de markt zich ontwikkelt of blijven zich richten op de dagelijkse uitdagingen van het runnen van hun bedrijf. Dit onderstreept de noodzaak dat intermediaire organisaties een sterkere faciliterende rol spelen door bedrijven te helpen bij het navigeren door de complexiteit van de circulaire transitie, de strategische waarde ervan aan te tonen en drempels voor actie te verlagen. Voortbouwend op dit perspectief werd tijdens de sessie een praktische vierstappenbenadering onderzocht om het „wiel van circulariteit“ in beweging te brengen: (1) het samenbrengen van organisaties met vergelijkbare materiaal- of afvalstromen om gezamenlijke kansen in kaart te brengen, (2) het organiseren van een vraaggestuurde briefing rond een gemeenschappelijke uitdaging, (3) het faciliteren van een strategische sessie om samenwerkingsmogelijkheden en concrete acties te identificeren, en (4) het ondersteunen van deelnemers via een implementatietraject van meerdere weken om inzichten in de praktijk te brengen. De deelnemers beschouwden bovendien industrieparken en de beheersorganisaties daarvan als bijzonder veelbelovende aanknopingspunten, aangezien deze meerdere bedrijven tegelijk kunnen betrekken en tegelijkertijd de samenwerking binnen lokale circulaire ecosystemen kunnen versterken.

Volgende stappen:

Als volgende stap hielden de sessiecoördinatoren een online vervolgbijeenkomst om een concreet traject voor verdere samenwerking uit te stippelen. Indusym zal beginnen met het betrekken van gemeenten via workshops die zijn gericht op het circulaire dashboard dat gezamenlijk door Indusym en ERCE is ontwikkeld. Tijdens deze workshops zullen kansen in kaart worden gebracht op het gebied van regionale materiaalstromen, kritieke grondstoffen en gezamenlijke circulaire prioriteiten. Voortbouwend op deze ervaringen zijn de partners van plan de aanpak uit te breiden naar bedrijventerreinen als strategische locaties voor het versnellen van bedrijfsbetrokkenheid en samenwerking. Er zullen verdere mogelijkheden worden onderzocht om bedrijventerreinen in te zetten als primair toegangspunt om meer urgentie te creëren en bedrijven te ondersteunen bij het implementeren van circulaire praktijken, voortbouwend op bestaande initiatieven zoals het Keyport Circularity Programme.

Foto: SCHUNCK Glaspaleis, Anne Jannes Photography

Sessie 5: De rol van burgerparticipatie in de transitie naar een circulaire economie

Hoe kunnen we de Limburgse inwoners structureel betrekken bij de transitie naar een circulaire economie?

In samenwerking met Manuel Gaertner (municipality of Weert) en Eef Middendorp (municipality of Sittard-Geleen).

De sessie was gericht op de rol van door de gemeenschap geleide initiatieven en burgerdialogen in de transitie naar een circulaire economie. De centrale vraag was hoe dergelijke initiatieven structureel kunnen worden ondersteund en in stand gehouden, zodat hun maatschappelijke impact behouden blijft en kan blijven groeien. Op basis van inzichten uit de CitiDem-burgerdialoog en inspirerende praktijkvoorbeelden van de vertegenwoordigers van de Voedselbank Maastricht, Parkstad in Transitie en Goede Morgen werd in een levendige discussie ingegaan op de kansen en obstakels waarmee burgerinitiatieven te maken hebben, en wat er nodig is om deze beter af te stemmen op beleid, uitvoering en financiering.

Een belangrijk inzicht uit de sessie is dat de waarde van deze initiatieven vaak verder reikt dan direct meetbare of financiële opbrengsten. Ze dragen ook bij aan sociale interactie, bewustwording, sociale cohesie, de ontwikkeling van vaardigheden en lokaal eigenaarschap. De vraag hoe deze niet-monetaire maatschappelijke waarde beter zichtbaar kan worden gemaakt en in aanmerking kan worden genomen, verdient daarom verdere verkenning.

Volgende stappen:

In de volgende fase van het intergemeentelijke proces zullen verschillende gemeenten, samen met ERCE, de rol van burgerparticipatie en door de gemeenschap gedragen initiatieven bij het versnellen van de circulaire transitie verder uitbouwen. Er zal bijzondere aandacht worden besteed aan het onderzoeken hoe de bredere maatschappelijke waarde die door deze initiatieven wordt gecreëerd – waaronder sociale cohesie, bewustwording, de ontwikkeling van vaardigheden en lokaal eigenaarschap – zichtbaarder kan worden gemaakt en systematisch kan worden erkend in beleid, uitvoering en financieringsmechanismen. Dit zal bijdragen aan het versterken van de langetermijnbijdrage van gemeenschapsinitiatieven aan de regionale circulaire ontwikkeling.

Afsluitend panel

De afsluitende sessie werd afgesloten met reflecties van Frank Boons (ERCE, Universiteit Maastricht), Nancy Bocken (Universiteit Maastricht) en Casper Gelderblom (gemeente Heerlen), waarin de belangrijkste inzichten uit de werkgroepen werden gepresenteerd.